ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Olgy Stránské a soudců Mgr. Tomáše Kocourka, Ph.D., a Mgr. Ing. Petra Šuránka v právní věci žalobce: **Ing. J. V.**, bytem J. 7, P. 5, zastoupen JUDr. Jiřím Kratochvílem, advokátem se sídlem Petrská 12, Praha 1, proti žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát v Praze**, se sídlem Pod Sídlištěm 9, Praha 8, o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 17. 6. 2014, čj. ZKI PR-O-73/595/2014-7, čj. ZKI PR-O-74/596/2014-5 a čj. ZKI PR-O-75/597/2014-5,

takto:

I. Žaloba **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:
Vymezení věci

Žalobce napadl žalobou shora označená rozhodnutí žalovaného a domáhá se jejich zrušení. Žalovaný těmito rozhodnutími zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, katastrálního pracoviště Benešov (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 25. 3. 2014, čj. V-5113/2009-201, čj. V-5114/2009-201 a čj. V-5115/2009-201. Správní orgán I. stupně uvedenými rozhodnutími zastavil řízení o žádostech žalobce ze dne 10. 9. 2009 o vydání nových rozhodnutích o třech návrzích na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí, které byly pravomocně zamítnuty v roce 2006.

Žalovaný v napadených rozhodnutích shrnul, že v obecné rovině je možné žádat o vydání nového rozhodnutí ve smyslu § 101 a § 102 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Právní účinky povolení vkladu práva do katastru nemovitostí na základě nové žádosti jsou však spojeny s datem podání této žádosti, nikoliv s datem podání původního návrhu na provedení vkladu práva do katastru nemovitostí,

který byl zamítnut. Žalobce nicméně v žádostech o vydání nového rozhodnutí podaných dne 10. 9. 2009 trval na tom, aby vklad práva byl proveden s právními účinky ke dni 8. 12. 2005, kdy byly podány původní návrhy na vklad práva do katastru nemovitostí. Taková žádost je právně nepřípustná, a proto správní orgán I. stupně správně řízení o těchto žádostech zastavil na základě § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu. Žalovaný v napadených rozhodnutích poukázal na to, že institut nového rozhodnutí není řádným ani mimořádným opravným prostředkem, ve vztahu k němu tak nelze hovořit o „pokračování“ v již ukončeném řízení. V tom je třeba spatřovat rozdíl od obnovy řízení, která v dané věci mohla být rovněž navržena. V případě obnovy řízení se totiž pokračuje v původním řízení, takže právní účinky vkladu práva by se řídily okamžikem podání původního návrhu na vklad. Pokud by stejné právní účinky mělo mít i tzv. nové rozhodnutí dle § 101 správního řádu, pak by byl setřen rozdíl mezi obnovou řízení a novým rozhodnutím. Závěrem žalovaný uvedl, že pokud by provedení vkladu na základě tzv. nového rozhodnutí mělo účinky ke dni podání původního návrhu na vklad, byla by zpochybněna důvěra v dosud evidované údaje v katastru nemovitostí, neboť v mezidobí mohlo dojít k několika převodům vlastnického práva.

Obsah žaloby a vyjádření k žalobě

Žalobce v úvodu žaloby stručně shrnul, že správní orgán I. stupně rozhodnutími ze dne 27. 3. 2006 zamítl tři návrhy na vklad vlastnického práva podle kupní smlouvy ze dne 7. 12. 2005 z důvodu, že jeden ze spoluvlastníků převáděných nemovitostí (J. B.) je omezen v právu nakládat se svým spoluvlastnickým podílem, neboť na jeho majetek byla nařízena exekuce. Usnesení o nařízení exekuce mělo být J. B. doručeno dne 30. 8. 2005, návrhy na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí byly podány dne 8. 12. 2005. Následně však žalobce zjistil, že správní orgán I. stupně vycházel z nepravdivých informací, neboť usnesení o nařízení exekuce nabylo právní moci (a tedy i účinků) až dne 6. 9. 2006. Žalobce proto podal dne 10. 9. 2009 správnímu orgánu I. stupně tři žádosti o zahájení nového řízení podle § 101 písm. b) správního řádu. S ohledem na znění § 101 písm. b) správního řádu legitimně očekával, že správní orgán I. stupně vyhoví návrhům na vklad vlastnického práva podaným žalobcem dne 8. 12. 2005, neboť při rozhodování o nich vycházel z nepravdivých informací. Jestliže tedy správní orgán I. stupně rozhodl o návrzích nesprávně a vadně, byl povinen v novém řízení vydat nové rozhodnutí, které bude vycházet ze zjištěných skutečností a návrhům na vklad ze dne 8. 12. 2005 vyhoví.

Žalobce zdůraznil, že jediný návrh na vklad vlastnického práva podal dne 8. 12. 2005 a k tomuto dni vznikají právní účinky vkladu. Chybné posouzení návrhu správním orgánem I. stupně v řízení zahájeném dne 8. 12. 2005 nemůže jít k tíži žalobce. Právní názor správního orgánu I. stupně, že by mohl přiznat žádostem ze dne 10. 9. 2009 právní účinky až k tomuto datu, je nesprávný, vadný, v rozporu s logickým výkladem § 2 odst. 3 zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále jen „zákon č. 265/1992 Sb.“). Při akceptování právního názoru žalovaného by § 101 správního řádu ztratil smysl, neboť účastníci řízení by místo toho mohli podat další návrh na vklad podle stejného právního titulu s právními účinky ke dni jeho podání. Takto však žalobce nepostupoval. Žalobce již nemohl využít institut obnovy řízení, neboť uplynula lhůta pro podání návrhu na obnovu, měl však otevřený prostor k užití institutu nového rozhodnutí, který se uplatní právě tam, kde již obnova řízení není možná.

Žalobce poukázal na to, že Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 29. 3. 2013, čj. 10 A 58/2010 – 39, vyjádřil závazný právní názor, že s jinými právními účinky vkladu než zpětně ke dni návrhu v původním řízení (tedy ke dni 8. 12. 2005) by vydání nového rozhodnutí nemělo smyslu. Vyhovění žádosti, která byla dříve zamítnuta, novým rozhodnutím připadá do úvahy, dojde-li následně ke změně podmínek, za nichž byla žádost v původním řízení posuzována, nebo se tak může stát i v případě, kdy správní orgán dojde k závěru, že žádost byla zamítnuta neoprávněně, a sám tímto způsobem svou chybu napraví, aniž by musel žadatel podávat novou žádost. Žalovaný napadenými rozhodnutími nerespektoval právní názor soudu, a porušil tak § 78 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě nejprve upřesnil, že v době, kdy správní orgán I. stupně rozhodoval o návrzích na vklad ze dne 8. 12. 2005, měl od exekutorského úřadu informaci, že paní J. B. je omezena v nakládání se svým spoluvlastnickým podílem na nemovitostech, takže mu nezbylo než návrhy zamítnout. Pokud tato informace nebyla pravdivá, mohl kterýkoliv z účastníků vkladového řízení podat proti rozhodnutí o zamítnutí návrhu na vklad žalobu podle části páté občanského soudního řádu. K argumentaci žalobce stran účelu tzv. nového rozhodnutí žalovaný uvedl, že tento institut je zákonným zmocněním k podání dalšího (nového) návrhu na vklad ze stejného titulu, jímž se katastrální úřad již jednou zabýval, tedy zmocněním k novému rozhodnutí v již jednou pravomocně rozhodnuté věci. Žalobcův výklad by naopak znamenal, že by účastníci vkladového řízení měli možnost zvolit si okamžik, ke kterému nastanou právní účinky jejich podání, dojde-li následně ke změně podmínek, za nichž byl podán původní návrh na vklad. Mohli by tedy vybírat mezi podáním nového návrhu na vklad a žádostí o nové rozhodnutí dle § 101 správního řádu. S tím žalovaný nesouhlasí. Lze poukázat na to, že vydáním nového rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu se neruší rozhodnutí původní (§ 102 odst. 9 správního řádu). Lze si jen stěží představit, že bez zrušení původního rozhodnutí o zamítnutí návrhu na vklad by nové rozhodnutí o povolení vkladu mělo právní účinky k datu podání návrhu, jenž byl zamítnut. Žádost o nové rozhodnutí tak je dle žalovaného novým návrhem na zahájení řízení o povolení vkladu, v němž se v souladu s § 102 odst. 8 správního řádu postupuje podle ustanovení pro řízení v prvním stupni, tedy i dle ustanovení upravujícího vznik právních účinků vkladu ke dni, kdy byl nový návrh na vklad doručen katastrálnímu úřadu. Žalovaný nesouhlasí s tezí žalobce, že tzv. nové rozhodnutí má mít stejné účinky jako obnova řízení, jestliže již uplynula lhůta pro podání žádosti o obnovu. Poukázal na současnou právní úpravu, která vylučuje přípustnost obnovy řízení ve věci vkladu práva do katastru nemovitostí a posiluje účinky principu materiální publicity katastru nemovitostí.

K žalobnímu bodu, že žalovaný nerespektoval závazný právní názor Městského soudu v Praze, žalovaný uvedl, že jeho předchozí rozhodnutí bylo soudem zrušeno pro nesrozumitelné a nedostatečné odůvodnění a jeho vnitřní rozpornost. Soud uvedl, že z rozhodnutí není zřejmé, proč datum podání návrhu na vklad u původního řízení, vůči kterému se žalobce domáhal vydání nového rozhodnutí dle § 102 správního řádu, je stran právních účinků vkladu práva datem nevyhovujícím a proč nebylo možné zkoumat podmínky vkladu v případě návrhu na vydání nového rozhodnutí k tomuto datu. V dalším řízení se proto správní orgány snažily co nejsrozumitelněji objasnit důvody, pro něž nelze v případě podání

návrhu na vydání nového rozhodnutí zkoumat splnění podmínek rozhodných pro povolení vkladu práva k jinému datu než ke dni nového návrhu. Žalovaný navrhl, aby byla žaloba zamítnuta.

Žalobce v replice ze dne 20. 5. 2015 zopakoval svoji argumentaci obsaženou v žalobě a v návaznosti na vyjádření žalovaného doplnil, že nové rozhodnutí je mimořádným opravným prostředkem, jímž správní řád umožňuje dosáhnout zhojení vad původního rozhodnutí. Slouží k novému posouzení pravomocně rozhodnuté věci z důvodů uvedených v § 101 správního řádu. Je koncipováno jako pokračování původního řízení a tvoří s ním v podstatě jeden celek. Vydáním nového rozhodnutí se sice neruší původní rozhodnutí, avšak nové rozhodnutí brání vykonatelnosti nebo jiným právním účinkům původního rozhodnutí (§ 102 odst. 9 správního řádu). Dále oponuje žalovanému v jeho názoru, že se měl bránit žalobou proti rozhodnutí o zamítnutí návrhu na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí, tím, že v době, kdy se o důvodu pro podání žaloby dozvěděl, již dávno uplynula lhůta pro její podání.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou.

Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal.

Soud rozhodl o žalobě v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť oba účastníci vyjádřili s tímto postupem souhlas.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správních spisů

Ze správních spisů soud zjistil, že dne 10. 9. 2009 podal žalobce u správního orgánu I. stupně tři žádosti o zahájení nového řízení dle § 101 správního řádu ve věci původních řízení vedených pod sp. zn. V-5708/2005-201/3, sp. zn. V-5709/2005-201/3 a sp. zn. V-5710/2005-201/3. Uvedl v nich, že rozhodnutími ze dne 27. 3. 2006 vydanými ve výše označených původních řízeních správní orgán I. stupně zamítl návrhy na vklad vlastnického práva podle kupní smlouvy ze dne 7. 12. 2005 z důvodu, že J. B. (jedna z prodávajících) byla omezena v dispozici s veškerými nemovitostmi, tedy i v dispozici se spoluvlastnickým podílem k nemovitostem, které jsou předmětem kupní smlouvy. K omezení v dispozici s nemovitostmi došlo v důsledku usnesení o nařízení exekuce, které bylo J. B. doručeno dne 30. 8. 2005. Žalobce ovšem nyní zjistil, že usnesení o nařízení exekuce nabylo právní moci až dne 6. 9. 2006, přičemž jeho účinky vůči J. B. nastaly až k tomuto datu, takže správní orgán I. stupně nebyl oprávněn zamítnout podaný návrh na vklad. Žalobce výslovně uvedl, že podává žádosti o zahájení nových řízení a o vydání nových rozhodnutí ve věci vkladu vlastnického

práva na základě kupní smlouvy, která byla původně vedena pod sp. zn. V-5708/2005, sp. zn. V-5709/2005 a sp. zn. V-5710/2005. Žádosti opřel o § 101 písm. b) a § 102 správního řádu.

Přípisem ze dne 2. 10. 2009 seznámil správní orgán I. stupně žalobce s tím, že podání nového návrhu na vklad neslouží k nápravě vadných rozhodnutí katastrálního úřadu. Právní úprava umožňuje, aby účastník smlouvy podal nový návrh na provedení vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí, ačkoliv byl předchozí návrh podle téže listiny zamítnut. Právní účinky takového návrhu jsou nicméně spojeny se dnem, kdy byl nový návrh doručen katastrálnímu úřadu, tj. se dnem 10. 9. 2009. K tomuto datu je na listech vlastnictví, jichž se návrhy týkají, zapsáno nařízení celkem 7 exekucí na majetek J. B. a 4 exekuční příkazy k prodeji nemovitostí. Lze tedy očekávat, že nový návrh na provedení vkladu bude zamítnut. Pokud snad žalobce požaduje vydání nového rozhodnutí o návrhu na vklad ze dne 8. 12. 2005 s právními účinky k tomuto datu, nezbylo by než řízení zastavit podle § 102 odst. 4 správního řádu. Správní orgán I. stupně vyzval žalobce, aby se s ohledem na uvedené skutečnosti vyjádřil, zda na podaných návrzích trvá v plném rozsahu a k jakému datu požaduje právní účinky vkladu.

Žalobce v podání ze dne 13. 10. 2009 uvedl, že žádosti o zahájení nového řízení nemohou být posuzovány jako nové návrhy na vklad vlastnického práva. Jde o žádosti o zahájení nového řízení podle § 101 písm. b) správního řádu. Žalobce očekává, že bude vydáno nové rozhodnutí, kterým bude vyhověno návrhům na vklad podaným dne 8. 12. 2005, tedy s právními účinky vkladu ke dni 8. 12. 2005.

Rozhodnutími ze dne 26. 10. 2009 správní orgán I. stupně zastavil řízení o žádostech žalobce ze dne 10. 9. 2009. Žalovaný rozhodnutími ze dne 11. 1. 2009 (*správně 2010 – pozn. soudu*) zamítl odvolání žalobce a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. Tato rozhodnutí žalovaného i správního orgánu I. stupně byla zrušena rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 29. 3. 2013, čj. 10 A 58/2010 – 39. Městský soud v odůvodnění rozsudku uvedl, že § 101 správního řádu prolamuje v určitých případech překážku věci pravomocně rozhodnuté podle § 48 odst. 2 správního řádu, jakož i pravidlo o tzv. materiální právní moci rozhodnutí podle § 73 odst. 2 správního řádu, dle něhož jsou pravomocná rozhodnutí závazná pro účastníky řízení a pro všechny správní orgány. Argumentace správních orgánů, že nelze vydat nové rozhodnutí o návrhu, o němž již bylo pravomocně rozhodnuto, je nepochopením institutu nového rozhodnutí. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně shledal nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů a vnitřní rozpornost, neboť na jedné straně správní orgán I. stupně uvedl, že § 2 odst. 3 zákona č. 265/1992 Sb. vylučuje, aby správní orgán v případě vydání nového rozhodnutí posuzoval splnění podmínek pro provedení zápisu ke dni podání původního návrhu na vklad, na druhé straně připustil, že by nové rozhodnutí bylo možné vydat, ovšem v dané věci tomu brání postulát ochrany práv nabytých v dobré víře. Ani jeden z těchto důvodů není řádně odůvodněn (absentuje podrobnější vysvětlení), navíc jsou vzájemně rozporné. Rozhodnutí žalovaného pak tyto nedostatky neodstranila.

Následně vydal správní orgán I. stupně ve všech třech řízeních o žádostech ze dne 10. 9. 2009 další dvě rozhodnutí, která byla žalovaným zrušena a věci vráceny správnímu orgánu I. stupně k dalšímu projednání z důvodu, že správní orgán I. stupně nesprávně vymezil okruh účastníků řízení a nejednal v řízení jako s účastníky se všemi osobami, kterým toto

postavení přísluší. Poté správní orgán I. stupně vydal dne 25. 3. 2014 rozhodnutí, jež byla následně žalovaným potvrzena. Správní orgán I. stupně rozhodnutími ze dne 25. 3. 2014 zastavil řízení o žádostech žalobce ze dne 10. 9. 2009. K tomu uvedl, že žádosti jsou zjevně právně nepřípustné. Účastníci řízení o návrhu na provedení vkladu práva do katastru nemovitostí, které bylo skončeno zamítnutím návrhu, jsou oprávněni podat dle § 101 písm. b) správního řádu návrh na zahájení nového řízení. Podmínky právě uvedeného ustanovení jsou v dané věci splněny, žalobce tedy mohl podat novou žádost (tj. nový návrh na vklad) na podkladě smluv, o nichž již jednou katastrální úřad rozhodl. Žalobce ovšem žádá o zahájení řízení zpětně ke dni podání původního návrhu na vklad, což možné není. Podle § 2 odst. 3 zákona č. 265/1992 Sb. vznikají právní účinky vkladu ke dni doručení písemného návrhu na vklad katastrálnímu úřadu. Toto pravidlo je třeba respektovat i v případě nového řízení zahájeného na základě návrhu na vklad, který již byl jednou katastrálním úřadem zamítnut. Nové rozhodnutí není opravným prostředkem, nejde v něm o nápravu vad již vydaného rozhodnutí. Jde toliko o nové posouzení pravomocně ukončené věci z důvodu změny okolností rozhodných pro posouzení žádosti. Jelikož právní účinky vkladu práva nemohou s ohledem na § 2 odst. 3 zákona č. 265/1992 Sb. nastat k jinému dni než ke dni podání návrhu na vklad, je žádost žalobce o povolení vkladu práva s účinky k jinému dni (ke dni 8. 12. 2005) právně nepřípustná.

Posouzení žalobních bodů

Žádostmi ze dne 10. 9. 2009 požádal žalobce o vydání nového rozhodnutí podle § 101 správního řádu o návrzích na vklad ze dne 8. 12. 2005, které správní orgán I. stupně pravomocně zamítl v roce 2006. Na výzvu správního orgánu I. stupně žalobce upřesnil, že požaduje, aby podle žádostí ze dne 10. 9. 2009 o vydání nového rozhodnutí byl proveden vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí ve prospěch žalobce s právními účinky ke dni podání původních návrhů, tj. ke dni 8. 12. 2005. Jelikož dle žalovaného lze provést vklad do katastru nemovitostí na základě žádostí žalobce o vydání nového rozhodnutí ze dne 10. 9. 2009 jen s právními účinky ke dni 10. 9. 2009, shledal žádosti žalobce právně nepřípustné, neboť neodpovídají (pokud jde o určení právních účinků vkladu) aplikovatelné právní úpravě, tj. § 2 odst. 3 zákona č. 265/1992 Sb. Právě toto právní posouzení napadl žalobce prvním žalobním bodem. Soud o této otázce uvážil následovně.

Podle § 2 odst. 3 zákona č. 265/1992 Sb. právní účinky vkladu vznikají na základě pravomocného rozhodnutí o jeho povolení ke dni, kdy návrh na vklad byl doručen katastrálnímu úřadu.

Podle § 101 správního řádu lze provést nové řízení a vydat nové rozhodnutí ve věci tehdy, jestliže

a) je to nezbytné při postupu podle § 41 odst. 6 věty druhé,
b) novým rozhodnutím bude vyhověno žádosti, která byla pravomocně zamítnuta,
c) nové rozhodnutí z vážných důvodů dodatečně stanoví nebo změní dobu platnosti nebo účinnosti rozhodnutí anebo lhůtu ke splnění povinnosti nebo dodatečně povolí plnění ve splátkách, popřípadě po částech; zkrácení doby platnosti nebo účinnosti rozhodnutí anebo lhůty ke splnění povinnosti je možné pouze tehdy, stanoví-li tuto možnost zákon,

d) rozhodnutí ve věci bylo zrušeno jiným orgánem veřejné moci podle zvláštního zákona, nebo
e) tak stanoví zvláštní zákon.

Podle § 48 odst. 2 správního řádu přiznat totéž právo nebo uložit tutéž povinnost lze z téhož důvodu téže osobě pouze jednou.

Posouzení sporné právní otázky se odvíjí od toho, zda institut nového rozhodnutí dle § 101 správního řádu lze považovat ve vztahu k řízení o původním návrhu na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí za opravný prostředek, v daném případě mimořádného charakteru, neboť řízení o původním návrhu již bylo pravomocně ukončeno.

Ze systematiky správního řádu a zařazení institutu tzv. nového rozhodnutí do části druhé (nadepsané „obecná ustanovení o správním řízení“), hlavy X (nadepsané „obnova řízení a nové rozhodnutí“) nevyplývá, že by tzv. nové rozhodnutí mělo být výsledkem opravného prostředku. Nelze to dovodit ani z toho, že ve stejné hlavě je vedle nového rozhodnutí upravena i obnova řízení.

Ustanovení § 101 správního řádu upravuje 4 nesourodé případy, v nichž lze vydat nové rozhodnutí. Nelze z nich přitom dovodit, že by vydání nového rozhodnutí mělo sloužit k odstranění nezákonného rozhodnutí, resp. k jeho nápravě. Tímto znakem se přitom obecně vyznačují všechny opravné prostředky. Lze poukázat na to, že v § 101 písm. d) správního řádu je upraven případ, kdy se vydává nové rozhodnutí poté, co bylo rozhodnutí ve věci zrušeno jiným orgánem veřejné moci (typicky soudem v soudním řízení správním nebo Ústavním soudem v řízení o ústavní stížnosti). Vydání nového rozhodnutí je v takovém případě logickým důsledkem toho, že po zrušení rozhodnutí ve věci soudem „obživla“ projednávaná věc a je třeba o ní znovu rozhodnout. Nové rozhodnutí ovšem není v tomto případě prostředkem k odstranění či nápravě nezákonného rozhodnutí, to již odklidil svým rozhodnutím soud (jiný orgán veřejné moci). Dále je možné poukázat na § 101 písm. c) správního řádu, podle něhož nové rozhodnutí rovněž neslouží k nápravě nezákonných rozhodnutí, ale toliko ke změně některých vedlejších ustanovení výroku, které se v důsledku skutečností nastalých po vydání rozhodnutí jeví jako nepřiměřené (prostředek k odstranění tvrdosti pravomocného rozhodnutí). Ustanovení § 101 písm. a) správního řádu pak procesně řeší ty případy, kdy bylo vydáno rozhodnutí o věci, avšak následně bylo dle § 41 odst. 6 správního řádu prominuto zmeškání úkonu, v důsledku čehož je třeba řízení o zmeškaný úkon doplnit. Ani v tomto případě neslouží nové řízení k nápravě vad původního řízení či nezákonnosti vydaného rozhodnutí, nýbrž k realizaci důsledků plynoucích z vydání rozhodnutí o prominutí zmeškání úkonu, jinak by tento institut byl neefektivní.

Ani v případě § 101 písm. b) správního řádu není účelem vydání nového rozhodnutí zjednat nápravu nezákonného správního rozhodnutí. Ke změně či zrušení nezákonných rozhodnutí, která jsou v právní moci, slouží vedle žaloby (ať již v režimu soudního řádu správního, nebo v režimu části páté občanského soudního řádu, v závislosti na pořadu práva) mimořádné opravné prostředky, tedy přezkumné řízení a obnova řízení. Tyto mimořádné opravné prostředky v režimu správního řádu byly až do 31. 12. 2011 přípustné i proti

rozhodnutí o zamítnutí návrhu na vklad (viz § 5 odst. 4 zákona č. 265/1992 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2011).

Výklad žalobce, jenž dovozuje, že novým rozhodnutím se rozhoduje o původní žádosti (resp. v původním řízení zahájeném z moci úřední), lze ho vydat kdykoliv a jeho účelem je napravit nezákonnost původního rozhodnutí, nemůže obstát. Takové pojetí nového řízení a nového rozhodnutí by vedlo k tomu, že by se z něj stal univerzální, časově nelimitovaný mimořádný opravný prostředek s velmi širokým záběrem. Mimořádné opravné prostředky jsou tradičně ve všech odvětvích práva konstruovány poměrně úzce. Jednak bývají vázány na relativně úzký okruh případů, jednak jsou vždy vázány nepřekročitelnou lhůtou pro jejich podání. To je i případ mimořádných opravných prostředků (resp. dozorčích prostředků) upravených správním řádem, a to přezkumného řízení a obnovy řízení. Jsou-li tyto opravné prostředky přípustné pouze za striktních (minimálně časových) podmínek, pak výklad, který činí z tzv. nového řízení univerzální, neomezený opravný prostředek, je v rozporu se systematikou opravných prostředků.

Ustanovení § 101 písm. b) správního řádu reflektuje tu skutečnost, že rozhodnutí, kterým byla zamítnuta žádost účastníka (tedy i návrh na vklad práva do katastru nemovitostí), nezakládá ve smyslu § 48 odst. 2 správního řádu překážku věci rozhodnuté (*res administrata*), neboť takovým rozhodnutím (o zamítnutí žádosti) se účastníkovi nepřiznává právo ani neukládá povinnost. Jde tedy o komplementární ustanovení k již zmíněnému § 48 odst. 2 správního řádu, které výslovně upravuje možnost znovu rozhodnout o tomtéž právu ve vztahu mezi týmiž účastníky jako v předchozím správním řízení (viz rozsudek NSS ze dne 30. 10. 2008, čj. 6 As 12/2008 – 73). V novém řízení se ovšem nerozhoduje o původní žádosti, která byla pravomocně zamítnuta, nýbrž o žádosti nové. Význam § 101 písm. b) správního řádu tak spočívá v připomenutí možnosti vést nové (v pořadí nejméně druhé) řízení o tomtéž právu vůči totožným účastníkům a především pak v úpravě některých specifických procesních otázek (§ 102 správního řádu, k tomu viz níže). Nové řízení tedy není pokračováním původního řízení, nýbrž řízením zcela samostatným.

Podmínkou vydání nového rozhodnutí dle § 101 písm. b) správního řádu není zjištění, že původní rozhodnutí, jež má být nahrazeno rozhodnutím novým, je v rozporu se zákonem, nebo že skutkový stav ke dni vydání rozhodnutí byl jiný, což lze prokázat nově objevivšími se důkazy. To jsou přitom základní předpoklady pro vyhovění mimořádným opravným prostředkům (viz § 97 odst. 1 a 3 správního řádu ve vztahu k přezkumnému řízení a § 100 odst. 1 správního řádu ve vztahu k obnově řízení). Žádosti o vydání nového rozhodnutí se vyhoví tehdy, jestliže oproti původnímu rozhodnutí, v němž byla žádost zamítnuta, lze nyní žádosti vyhovět. To zpravidla předpokládá změnu skutkových okolností nebo právní úpravy, k níž došlo po vydání původního rozhodnutí (nově objevivší se skutečnosti a důkazy existující již v době původního řízení jsou dle § 100 odst. 1 správního řádu důvodem pro obnovu řízení, nikoliv pro nové řízení). V rámci nového řízení tak není posuzována zákonnost původního rozhodnutí, nýbrž totožný předmět řízení je posouzen znovu ve světle změn (skutkových či právních), které nastaly. Má-li být v novém řízení zohledněna změna skutkových okolností nebo právní úpravy, k níž došlo po vydání původního zamítavého rozhodnutí, není opodstatněné, aby časové účinky spojené s původním návrhem se vztahovaly i na skutkové okolnosti či změnu právní úpravy, které nastaly až po vydání původního rozhodnutí.

Ustanovení § 102 odst. 6 správního řádu umožňuje, aby v novém řízení byly využity podklady původního rozhodnutí. Bylo-li by nové řízení pokračováním řízení původního, pak by využití již dříve shromážděných podkladů pro vydání nového rozhodnutí bylo zcela přirozené a nebyl by žádný důvod toto pravidlo upravit výslovně. Citované ustanovení tak naopak podporuje závěr o procesní samostatnosti nového řízení ve vztahu k řízení původnímu. Totéž plyne i z § 102 odst. 9 správního řádu, podle něhož se vydáním nového rozhodnutí za podmínek dle § 101 písm. b) správního řádu neruší původní rozhodnutí, naopak zůstává zachováno, jen se suspendují jeho právní účinky. Bylo-li by nové řízení dle § 101 písm. b) správního řádu pokračováním řízení původního, tedy bylo do něho integrováno, pak by nemohlo obstát, aby v jednom řízení formálně existovala dvě rozhodnutí o jedné žádosti, byť by účinky prvního z nich byly suspendovány. Ustanovení § 102 odst. 9 správního řádu má svoji logiku a směřuje právě k zajištění toho, aby v řízení bylo vydáno pouze jedno rozhodnutí. Proto § 102 odst. 9 stanoví, že nové rozhodnutí vydané v obnoveném řízení, stejně jako nové rozhodnutí vydané po prominutí zmeškání úkonu automaticky ruší původní rozhodnutí. Takový následek není třeba v případě nového rozhodnutí vydaného podle § 101 písm. d) správního řádu, neboť v tomto případě se nové rozhodnutí vydává právě proto, že původní rozhodnutí bylo zrušeno. Nové rozhodnutí je tak v době jeho vydání jediným rozhodnutím ve věci. Nové rozhodnutí vydané dle § 101 písm. c) správního řádu neruší původní rozhodnutí, neboť pouze mění některá vedlejší ustanovení výroku a zbylé části výroku původního rozhodnutí obstojí vedle nového rozhodnutí (nové rozhodnutí nemá zcela nahradit rozhodnutí původní). Nové rozhodnutí dle § 101 písm. b) správního řádu nemá za následek zrušení původního rozhodnutí, neboť jde o rozhodnutí o nové žádosti v téže věci, nikoliv o nové rozhodnutí v původním řízení. Vydání nového rozhodnutí má za následek, že o tomtéž předmětu řízení (právech či povinnostech) ve vztahu k týmž účastníkům bylo rozhodnuto dvakrát. Tento krajně nežádoucí stav (konkurence dvou protichůdných rozhodnutí o totožném právu mezi týmiž osobami) je pak řešen § 102 odst. 9 větou druhou správního řádu tak, že rozhodnutí o původní žádosti pozbývá vykonatelnost a jiné právní účinky. Právními účinky tak je nadále nadáno jen nové rozhodnutí. Zákon tedy připouští, aby o tomtéž předmětu řízení bylo rozhodnuto dvakrát, ovšem ve dvou odlišných řízeních (konkurenci účinků obou rozhodnutí pak řeší suspendováním právních účinků původního rozhodnutí), nikoliv aby v jednom řízení byla vydána dvě rozhodnutí.

Žádost o vydání nového rozhodnutí v režimu § 101 písm. b) správního řádu je jediným možným procesním postupem jak dosáhnout nového rozhodnutí ve věci, která byla již jednou správním orgánem projednána s negativním výsledkem. Žadatel samozřejmě nemusí takovou žádost označit výše uvedeným pojmenováním nebo v ní odkázat na výše citované ustanovení správního řádu. Je na správním orgánu, aby rozpoznal, že žádost je podávána ve věci, o které již jednou pravomocně rozhodl zamítnutím žádosti, a projednal ji v režimu § 102 správního řádu. Jiná alternativa, kterou žalobce v žalobě označuje jako další návrh na vklad ze stejného právního titulu, neexistuje.

Soud tedy uzavírá, že v případě podání žádosti o vydání nového rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu rozhoduje správní orgán o této nové žádosti, nikoliv o žádosti, kterou bylo zahájeno řízení, v němž byla žádost zamítnuta (původní rozhodnutí). Nové řízení je samostatným řízením procesně odděleným od původního řízení. V režimu řízení o žádosti

o provedení vkladu práva do katastru nemovitostí to znamená, že pokud by katastrální úřad vyhověl žádosti o vydání nového rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu, nastaly by v souladu s § 2 odst. 3 zákona č. 265/1992 Sb. právní účinky vkladu ke dni podání žádosti o vydání nového rozhodnutí, tj. v dané věci ke dni 10. 9. 2009, nikoliv ke dni podání návrhu na vklad, jenž byl zamítnut (původní rozhodnutí). Žalobce v žádostech o vydání nového rozhodnutí požadoval, aby správní orgán I. stupně rozhodl o původních návrzích na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí ze dne 8. 12. 2005, o nichž přitom již bylo pravomocně rozhodnuto, a provedl vklad s právními účinky ke dni 8. 12. 2005. Obecně by bylo možné vyložit obsah úkonu, v němž žadatel požádá o „nové rozhodnutí ve věci původní žádosti“, jako žádost o vydání nového rozhodnutí s tím, že odkaz na původní žádost lze považovat za úspornou formu vymezení předmětu řízení, tedy že předmět žádosti o vydání nového rozhodnutí je shodný jako v případě žádosti, na kterou se odkazuje. V dané věci nicméně žalobce, zastoupen advokátem, poté, co mu bylo správním orgánem I. stupně sděleno předběžné právní posouzení věci, trval na tom, že požaduje, aby bylo znovu rozhodnuto o žádostech ze dne 8. 12. 2005. Za těchto okolností nelze žádosti žalobce interpretovat jinak než jako žádosti o vydání nového rozhodnutí o původních žádostech. Takové žádosti jsou právně nepřípustné, neboť nelze vydat rozhodnutí v řízení, které již bylo pravomocně ukončeno. Nelze je podřadit pod § 101 písm. b) správního řádu, neboť není žádáno vydání nového rozhodnutí o právu, které již bylo mezi týmiž účastníky předmětem původního správního řízení, nýbrž vydání nového rozhodnutí v již skončeném řízení. V neposlední řadě pak žádosti odporují § 2 odst. 3 zákona č. 265/1992 Sb., neboť provedení vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí na základě žádostí ze dne 10. 9. 2009 by nemohlo mít žalobcem požadované právní účinky ke dni 8. 12. 2005.

Právní nepřípustnost žádostí zřetelně plyne již ze samotného obsahu žádostí a navazujícího vyjádření žalobce ze dne 13. 10. 2009, a proto správní orgán I. stupně správně řízení o žádostech zastavil podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu. Žalobní bod je nedůvodný.

Druhým žalobním bodem žalobce namítl, že správní řízení bylo zatíženo vadou, která měla vliv na zákonnost rozhodnutí, neboť žalovaný se v rozporu s § 78 odst. 5 s. ř. s. neřídil závazným právním názorem Městského soudu v Praze vyjádřeným v rozsudku ze dne 29. 3. 2013, čj. 10 A 58/2010 – 39.

Zásada, že orgán, který vydal přezkoumávané rozhodnutí, je po jeho zrušení vázán právním názorem vysloveným v rozhodnutí, jímž bylo přezkoumávané rozhodnutí zrušeno, platí nejen ve vztahu mezi správními orgány a krajským soudem (§ 78 odst. 5 s. ř. s.), nýbrž obecně tam, kde existuje hierarchicky uspořádaný model víceinstančního rozhodování (viz např. § 226 odst. 1 o. s. ř.). Lze proto, pokud jde o rozsah, v němž je správní orgán vázán v dalším řízení právním názorem krajského soudu vyjádřeným ve zrušujícím rozsudku, přiměřeně využít etablovanou civilistickou judikaturu. Podle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 3. 10. 2011, sp. zn. 30 Cdo 4616/2009, *„má-li být soud prvního stupně skutečně vázán právním názorem odvolacího soudu, musí odvolací soud v odůvodnění svého zrušujícího usnesení zřetelně uvést, z jakého právního názoru vychází. Z právního názoru odvolacího soudu musí být soudu prvního stupně zřejmé, v čem spočívá naplnění zrušovacích důvodů podle § 219a o. s. ř., zejména v čem tkví nedostatky dokazování, skutkových zjištění*

a skutkových závěrů, nebo proč bylo právní posouzení věci chybné. Soud prvního stupně je vázán jen takovým právním názorem, který byl skutečným základem zrušovacího usnesení odvolacího soudu. Soud prvního stupně je vázán právním názorem odvolacího soudu jak při posuzování otázek hmotného práva, tak při aplikaci procesních předpisů, a to včetně pokynů, jak má být dále postupováno po procesní stránce, zejména jaké další důkazy mají být provedeny a jaké procesní vady mají být odstraněny." Obdobně i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 9. 2004, čj. 5 A 110/2002 – 25, uvedl, že aby mohl být správní orgán v konkrétním případě právním názorem soudu vázán, je zapotřebí, aby z rozsudku, jímž se rozhodnutí správního orgánu zrušilo a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení, zřetelně vyplývalo, jaký právní názor soud zaujal, a z jakého důvodu tak bylo rozhodnutí správního orgánu zrušeno. Vrchní soud v Praze v rozsudku ze dne 24. 11. 2000, čj. 7 A 57/99 – 36, k němuž se následně přihlásil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 9. 10. 2008, čj. 2 Afs 80/2008 – 67, dovodil, že právním názorem, o který se opírá výrok rozsudku, soud zavazuje k odstranění vad, pro které bylo rozhodnutí zrušeno. Soud ovšem může rozhodnutí zrušit, aniž shledá důvodnými veškeré žalobou uplatněné námitky, které byl v řízení povinen rovněž zkoumat a k nimž musel zaujmout určitý konkrétní právní názor. Pokud tedy soud v přezkumném řízení vyslovil právní názor k určité otázce, která byla předmětem žaloby, a v postupu či rozhodnutí správního orgánu neshledal porušení zákona, je správní orgán vázán i tímto posouzením.

Žalobci lze dát za pravdu, že Městský soud v Praze v rozsudku čj. 10 A 58/2010 – 39 vyjádřil několik myšlenek ohledně výkladu § 101 písm. b) správního řádu a jeho možné aplikace na řízení ve věcech návrhu na vklad práva do katastru nemovitostí. Tyto pasáže rozsudku cituje žalobce v žalobě a v odůvodnění rozsudku předchází části uvozené slovy „o žalobních námitkách soud uvážil takto". Je tedy zřejmé, že jde o úvahy, které soud předestřel mimo rámec vlastního posouzení žaloby. Městský soud nicméně žalovanému nevytkl, že by jeho právní posouzení věci bylo nesprávné, ani správním orgánům neuložil provést nové řízení, jehož výsledkem bude vydání nového rozhodnutí o povolení vkladu vlastnického práva na základě návrhu ze dne 8. 12. 2005 s právními účinky k tomuto datu. Důvodem pro zrušení rozhodnutí žalovaného byly vady řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu I. stupně i žalovaného, a to jednak pro nesrozumitelnost (vnitřní rozpornost), jednak pro nedostatek důvodů (k tomu viz výše rekapitulaci obsahu správních spisů). Správní orgány byly v dalším řízení vázány právním názorem soudu, který byl skutečným základem zrušovacího rozsudku. Byly tedy zavázány k tomu, aby svůj právní názor přezkoumatelným a vnitřně koherentním způsobem odůvodnily. Soud naopak správním orgánům neuložil, jak mají po právní stránce posoudit vztah § 101 písm. b) správního řádu a § 2 odst. 3 zákona č. 265/1992 Sb. Správní orgány postupovaly v souladu se závazným právním názorem městského soudu a přezkoumatelným způsobem vyložily svůj právní náhled na vztah výše uvedených ustanovení a jeho dopad na posouzení právní přípustnosti podaných žádostí. Plně tak dostály závaznému právnímu názoru soudu, a proto neporušily § 78 odst. 5 s. ř. s. Žalobní bod je nedůvodný.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

Vzhledem k tomu, že žalobní body jsou nedůvodné, a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námitky, byla žaloba zamítnuta (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

Soud neprovedl důkaz listinami přiloženými žalobcem k žalobě, a to výpisem z aplikace InfoSoud a dopisem exekutora Mgr. Petra Kociána ze dne 18. 10. 2007, neboť se nikterak netýkají žalobních bodů, které žalobce uplatnil v žalobě a v jejichž rozsahu byl soud povinen rozhodnutí žalovaného přezkoumat. Listiny se týkají zákonnosti původních rozhodnutí o zamítnutí návrhů na vklad vlastnického práva, přezkoumávaná rozhodnutí žalovaného se však touto otázkou vůbec nezabývají (a to zcela po právu). Ostatní k žalobě přiložené listiny (rozhodnutí správního orgánu I. stupně, rozhodnutí žalovaného a rozsudek Městského soudu v Praze) jsou součástí správních spisů, z jejichž obsahu soud při posuzování žaloby vycházel.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení nevznikly náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí **l z e** podat kasační stížnost ve **lhůtě dvou týdnů** ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 9. května 2016

Olga Stránská, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Bc. Pavlína Švejdová